

งานมหกรรมคุณภาพ (Quality Conference) ครั้งที่ 30

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล
ระหว่างวันที่ 17-18 สิงหาคม 2566

30 ปี สูเส้นทางรามาคุณภาพ ด้วย Flexperience

ชื่อเรื่อง : ผ้ายกตัวผู้ป่วย สะดวกผู้ใช้ ได้ใจผู้ป่วย

ผู้นำเสนอ : นางญาติณี บุตรมณี และ น.ส.วิไลวรรณ พุทธิเสน

งาน/ภาควิชา : งานการพยาบาลผู้ป่วยในระบบพิเศษ 1 หอผู้ป่วยพิเศษอาครศิริกิติ 81

ที่มาและเหตุผล

เนื่องจากหอผู้ป่วยพิเศษอาครศิริกิติ 8/1 เป็นหอผู้ป่วยด้านอายุรกรรมเป็นหลัก ผู้ป่วยส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นผู้สูงอายุนอนติดเตียงช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ซึ่งการดูแลพยาบาลจะเน้นการป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ขณะอยู่ในโรงพยาบาล เช่น การเกิดแผลกดทับและส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้รับความสบาย ผู้ช่วยพยาบาลมีหน้าที่หลักในการช่วยเหลือพยาบาลให้การดูแลผู้ป่วย การให้การพยาบาลหลายอย่างมีขั้นตอนการยกตัวผู้ป่วยอยู่ในกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยพลิกตะแคงตัวผู้ป่วย การเช็ดตัว การทำความสะอาดหลังขับถ่าย การช่วยแพทย์ตรวจร่างกาย การยกตัวผู้ป่วยจัดทำทางต่าง ๆ ให้ผู้ป่วยได้รับความสบายบนเตียง แต่จากการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษอาครศิริกิติ 8/1 พบปัญหาในการยกตัวและพลิกตัวผู้ป่วย คือ ไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ยกตัวผู้ป่วย การจับตัวหรือเสื่อผ้าผู้ป่วยเพื่อยกทำได้ยาก ต้องใช้แรงและกำลังคนจำนวนมากและประสบปัญหาเจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บ ที่ผ่านมาจากหอผู้ป่วยจึงได้นำผ้ายกมาประยุกต์ใช้เป็นผ้ายกตัวเพื่อทุ่นแรง แต่ยังพบปัญหาว่าขนาดความกว้างและยาวของผ้าน้อยไป ผู้ป่วยบางรายมีความสูงและบางรายน้ำหนักเยอะ เมื่อเจ้าหน้าที่พยาบาลยกตัวผู้ป่วยแต่ละครั้งจะทำให้ผ้ายกที่ใช้รองยกตัวร่นขึ้นด้านบนหรือทำให้ผ้าขวางเตียงยับติดไปกับตัวผู้ป่วยขณะยกตัว ทำให้ผู้ป่วยนอนทับผ้าที่ร่นเกิดความไม่สบายทำให้ต้องพลิกตะแคงตัวผู้ป่วยเพื่อปูผ้าขวางเตียงและผ้ายกตัวใหม่ทุกครั้ง การเปลี่ยนผ้าบ่อย ๆ ทำให้ผู้ป่วยเวียนศีรษะและบ่นรำคาญ ผู้ป่วยบางรายไม่ประทับใจในบริการหรือบางรายที่มีข้อจำกัดในการขยับตัวเช่น ผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสะโพก ผู้ป่วยบางรายมีความเจ็บปวดขณะยกหรือพลิกตะแคงตัว ดังนั้นเพื่อทางหอผู้ป่วยจึงได้คิดหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้มีอุปกรณ์ทุ่นแรงผู้ปฏิบัติงานและสามารถยกตัวผู้ป่วยโดยลดการพลิกตะแคงตัวผู้ป่วยไปมาหลายรอบ โดยใช้กรอบแนวคิด : patient safety care ในด้าน patient care process และดำเนินโครงการภายใต้กระบวนการ PDCA จนได้ผลงานที่มีประสิทธิผล (Effectiveness) ในการดูแลผู้ป่วย ชื่อโครงการ “ผ้ายกตัวผู้ป่วย สะดวกผู้ใช้ ได้ใจผู้ป่วย”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความสะดวกและทุ่นแรงในการยกตัวผู้ป่วย
2. เพื่อให้ผู้ป่วยสบายและพึงพอใจในการดูแลขณะยกตัวผู้ป่วย

กระบวนการพยาบาลในการจัดทำยกตัวพลิกตะแคงตัว

ผลลัพธ์ / ตัวชี้วัด เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในข้อที่		ก่อน ดำเนิน การ	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)				
	1	2		เป้าหมาย	หลัง			
					ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3	ครั้งที่4
1. ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน	1		NA	>90%	70%	85%	80%	95%
2. ความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติ		2	NA	>90%	80%	80%	85%	95%

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

ข้อดี เป็นอุปกรณ์ที่มีใช้อยู่แล้ว ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดหาทุนแรงยกของเจ้าหน้าที่ได้

ข้อเสีย การใช้งานยุ่งยาก ต้องปูผ้าวางคลุมผ้ายางก่อนแล้วจึงปูผ้าถุงทับเพื่อใช้ยกตัวผู้ป่วย ผ้ายกมีความยาวน้อยเกินไปจะทำให้ยกตัวได้แค่ช่วงของลำตัวผู้ป่วยไม่เหมาะกับผู้ป่วยที่มีความสูงและน้ำหนักเยอะ ผ้ายกมีกร่นขึ้นไปด้านบนทำให้ผู้ป่วยนอนทับเกิดความไม่สบาย การเปลี่ยนผ้าบ่อย ๆ ทำให้ผู้ป่วยเวียนศีรษะและบ่นรำคาญ ผู้ป่วยบางรายไม่ประทับใจในบริการและไม่เหมาะกับผู้ป่วยบางรายที่มีข้อจำกัดในการขยับตัว เช่น ผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสะโพก ผู้ป่วยบางรายมีความเจ็บปวดขณะยกหรือพลิกตะแคงตัว

1. นำผ้ายกมาประยุกต์ใช้เป็นผ้ายกตัวเพื่อทุ่นแรง

2. นำผ้าปูเตียงพับครึ่งเพื่อใช้ยกตัวแทนผ้ายก

3. นำผ้าขวางเตียงมาใช้ปูยกแทน

ข้อดี ทุนแรงยกของเจ้าหน้าที่ได้ ผ้ายกขนาดใหญ่พอที่จะรับน้ำหนักบริเวณคอและศีรษะผู้ป่วย มีความหนา แข็งแรง ผู้ป่วยได้รับความสบายและปลอดภัยขณะยกตัว ผ้ามียางติดขอบเตียงพอดี ลดขั้นตอนและประหยัดเวลาในการใช้งานโดยไม่ต้องเหน็บชายผ้าและไม่ต้องปูผ้าขวางเตียงใหม่หลายรอบ

ข้อเสีย มีค่าใช้จ่าย และเสียเวลาในการตัดเย็บชิ้นงาน

4. ตัดเย็บผ้ายกตัวที่มีสองด้านประกบกันให้มีขนาดและความหนาพอดีกับการใช้งาน โดยตัดผ้าสีขาว ความกว้างให้คลุมถึงด้านล่างของที่นอน กว้าง 122 cm ความยาว 172 cm สีขาวความยาวตามแบบที่วัด 2 ชิ้นเท่า ๆ กัน แล้วเย็บยึดผ้าเป็นรูปกากบาทให้เต็มผืนเพื่อความแข็งแรง

ผลการปฏิบัติการ

หลังใช้สิ่งประดิษฐ์ ได้รับผลลัพธ์ที่ดีตามมิติคุณภาพด้าน E: Effectiveness ตามตัวชี้วัด ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยและความสบายและมีความพึงพอใจในการดูแล 95% ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น มีอุปกรณ์ทุ่นแรง ไม่เกิดการบาดเจ็บ ผู้ปฏิบัติงานจึงมีความพึงพอใจร้อยละ 95% และได้รับการประเมินผลโครงการร่วมกับหัวหน้าหอผู้ป่วย และสมาชิกในหอผู้ป่วย จัดทำเป็นมาตรฐานการยกตัวผู้ป่วยที่นอนติดเตียงและประกาศใช้ในหน่วยงาน

ประโยชน์/การขยายผล

มีประโยชน์แก่ของผู้ป่วยได้รับความปลอดภัย ผ้ายกสามารถใช้งานในรูปแบบรับน้ำหนักบริเวณคอและศีรษะผู้ป่วยได้ ผู้ป่วยได้รับการพลิกตะแคงตัวตามมาตรฐานทุก 2 ชั่วโมงป้องกันการเกิดแผลกดทับ ผู้ป่วยได้รับความสบายจากขั้นตอนการยกตัวที่ลดลง ลดการกระตุ้นอาการเวียนศีรษะหรือปวด การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทำได้ง่ายและสะดวกขึ้น ลดความเสี่ยงของอาการบาดเจ็บที่หลังและนิ้วมือของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่พึงพอใจ ผู้ป่วยและญาติพึงพอใจ ลดการฟ้องร้อง ได้ส่งผลงานเข้าประกวดในงานมหกรรมคุณภาพ ครั้งที่ 30 เพื่อเป็นช่องทางให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความสนใจเข้าถึงข้อมูล